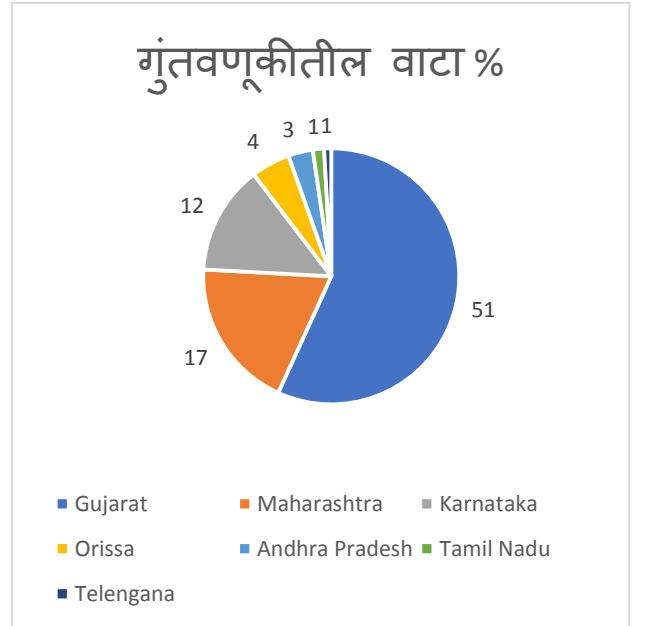
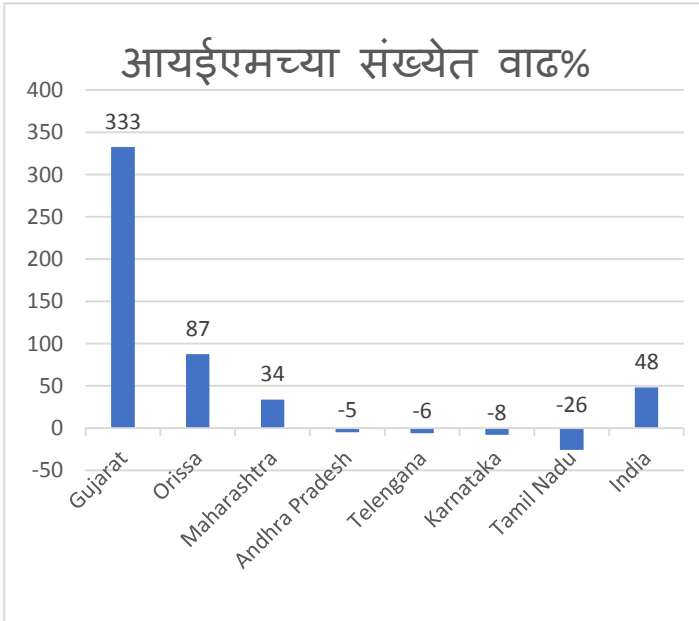

औद्योगिक धोरण २०२०: आत्मनिर्भर गुजरातसाठी प्रगतीशील गुजरात उद्योग

७ ऑगस्ट २०२०

- गुजरात औद्योगिक धोरण २०१५ अखेर ३१ डिसेंबर २०१९ रोजी संपुष्टात आले आहे. हे नवीन धोरण जाहीर होण्याच्या तारखेपर्यंत किंवा ३१ डिसेंबर २०२० पर्यंत जे आधी असेल तोपर्यंत वाढविण्यात आले.
- गुजरात औद्योगिक धोरण २०१५ मध्ये संपुष्टात आले आणि संपूर्ण राज्यभरातील औद्योगिक विकासास पाठिंबा दर्शविला.
- धोरणाच्या यशाचे मूल्यांकन खालील मुख्य मुद्द्यांद्वारे केले जाऊ शकते:
 १. २०१९ मध्ये दाखल करण्यात आलेल्या आयईएम (औद्योगिक उद्योजकता मेमोरेंडम) च्या बाबतीत गुजरात पहिल्या क्रमांकावर आहे आणि त्यानुसार नोंदविण्यात आलेल्या आयईएमचा ~५१% वाटा असून, डीपीआयआयटी, भारत सरकार द्वारा जारी केलेल्या डेटानुसार प्रस्तावित गुंतवणूकीसह ४९ अब्ज अमेरिकन डॉलरची प्रस्तावित गुंतवणूक आहे.
 २. २०१९ मध्ये प्रस्तावित गुंतवणूकीत (आयईएम) भारताची ४८ % टक्क्यांनी वाढ झाली आहे, तर मागील वर्षाच्या तुलनेत गुजरातमध्ये ३३३ टक्के वाढ नोंदवली गेली

वस्त्रोद्योग, रसायने, वाहन व वाहन घटक, प्लास्टिक, ऊर्जा व शक्ती, खाद्य प्रक्रिया इत्यादींसह विविध क्षेत्रातही ही गुंतवणूक झाली आहे.

क्षेत्र	कंपन्या
वाहन घटक उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> Some Zf Components प्रा. लि. (Somic Ishikawa Inc, जपान आणि ZF Friedrichshafen AG, जर्मनी दरम्यान संयुक्त उद्यम) मदर्सन सुमी सिस्टिम्स लि.
इंजेक्शन मोल्डिंग मॅन्युफॅक्चरिंग	<ul style="list-style-type: none"> Sekisui Dilm Molding Pvt.Ltd. (\M/s Sekisui Chemical Ltd. Japan & M/s Dipty Lal Judge Mal Pvt. Ltd. India दरम्यान संयुक्त उद्यम)
तारा आणि केबल उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> पॉली कॅब इंडिया लि.
विंड टर्बाइन ब्लेड मॅन्युफॅक्चरिंग	<ul style="list-style-type: none"> सेन्विहयन विंड टेकनॉलॉजी प्रा. लिमिटेड
अभियांत्रिकी	<ul style="list-style-type: none"> मॅकवेल ऑटो इंजिनरींग प्रा. लिमिटेड
अक्षय ऊर्जा	<ul style="list-style-type: none"> एबेलॉन को जनरल लिमिटेड
रसायने	<ul style="list-style-type: none"> डीडी केमिकल्स प्रा. लि. ग्रॅन्युला मास्टरबॅचस् इंडियन प्रा. लि. फिलिप्स कार्बन ब्लॅक लि.
वस्त्रोद्योग	<ul style="list-style-type: none"> स्वान मेडिकोट एलएलपी. क्रिएटिव्ह गारमेंट्स प्रा. लि. कामदगिरी फॅशन लिमिटेड
कागदी उत्पादने	<ul style="list-style-type: none"> लेट्रा गॅफिक्स प्रा. लि.
धातुकर्म उद्योग	<ul style="list-style-type: none"> डॉम्स इंडस्ट्रीज प्रा. लि.
औषधोत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> अॅक्युलाइफ हेल्थकेअर प्रा. लि.

- आर्थिक वर्ष 2019-20 मध्ये मागील वर्षीच्या तुलनेत एफडीआयमध्ये गुजरातमध्ये 240 टक्क्यांची वाढ नोंदविण्यात आली आहे. मात्र भारतात एफडीआयमध्ये 14 टक्के वाढ झाली आहे.
- राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय, भारत सरकारच्या सर्वेक्षण अहवालानुसार गुजरातमध्ये बेरोजगारीचे प्रमाण ३.४ टक्के असून ते सर्वात कमी आहे.

राज्य / केंद्रशासित प्रदेश	% बेरोजगारी शहरी - व्यक्ती
गुजरात	3.4
कर्नाटक	5.3
महाराष्ट्र	6.6
तामिळनाडू	7.2
आंध्र प्रदेश	7.8
हरियाणा	9
केरळ	11

- २०१४ ते २०१५ पर्यंत गुजरातमधील एमएसएमईची संख्या ६०% ने वाढली आहे आणि सध्या गुजरातमध्ये ३.५ दशलक्षपेक्षा जास्त एमएसएमई आहेत, जे रोजगाराचे प्रमुख स्रोत आहेत आणि मोठ्या औद्योगिक परिसंस्थेतही महत्त्वाचे भाग आहेत.
- जर तुम्ही राष्ट्रीय आकडेवारी पहिली तर,
- भारताच्या ~१७% उत्पादनासह, औद्योगिक उत्पादनाच्या बाबतीत गुजरात पहिल्या क्रमांकावर आहे

2. पीआयआयटी, भारत सरकारकडून राज्य स्टार्टअप रँकिंग मध्ये २०१८ मधील सर्वोत्कृष्ट परफॉर्मर म्हणून गुजरात राज्य मान्यता प्राप्त आहे
 3. भारत सरकारच्या वाणिज्य मंत्रालयाच्या सन २०१९ मध्ये लॉजिस्टिक परफॉर्मन्स इंडेक्स आणि एलईडीएस इंडेक्समध्ये गुजरात प्रथम क्रमांकावर आहे
- मागील वर्षाच्या तुलनेत २०१९-२०२० मध्ये गुजरातच्या जीडीपीमध्ये सध्याच्या किंमतीत १३% वाढ झाली आहे. गुजरात सातत्याने दुप्पट अंकी विकास दर साध्य करत आहे. मागील वर्षात राज्यात स्थिर दराने सरासरी १०.१४% विकास दर नोंदविला आहे.
 - जर तुम्ही अनुदानाच्या रकमेवर नजर टाकली तर गेल्या पाच वर्षात ही संख्या जवळ जवळ ३ पटीने वाढली आहे आणि घातांकीय वाढ दर्शवित आहे.
 - तत्सम वाढीचा नमुना लक्षात घेता, न्यू गुजरात इंडस्ट्रियल पॉलिसी २०२० साठी सरासरी वार्षिक खर्च ८,००० कोटी इतका असेल अशी अपेक्षा आहे
 - ही गती आणखी मजबूत करण्यासाठी आणि सध्याचा विकास दर वाढविण्यासाठी नवीन गुजरात औद्योगिक धोरण २०२० ची स्थापना करण्यात आली आहे. नोकरीस सहाय्य करणे, क्षेत्रांमध्ये मूल्य वर्धित करणे, अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा अवलंब करणे, उद्योगात उत्पादनांसह उत्पादकता वाढविणे, संशोधन व विकासावर लक्ष केंद्रित करणारी नाविन्यपूर्ण पर्यावरणाची प्रणाली यासाठी राज्य पुढे नेण्याकरिता केंद्रीत प्रयत्न केले गेले आहेत. "आत्मनिर्भर गुजरात" हे आधुनिक भारताची दृष्टी जगणारे आधुनिक गुजरात बनण्यास सक्षम ठरेल.
 - प्रदेश आणि क्षेत्राच्या बाबतीत अधिक संतुलित वाढ होण्यासाठी आम्ही सातत्याने प्रयत्न केले आहेत.
 - गुजरातची ताकद त्याच्या मजबूत आणि वैविध्यपूर्ण भागधारकांशी म्हणजेच उद्योग, औद्योगिक संघटना, चेंबर्स आणि शैक्षणिक संस्थांशी सतत संवाद साधण्यात आहे.
 - आम्ही ९ टास्क फोर्स समित्या स्थापन केल्या आहेत, ज्यांनी गंभीर आणि उत्पादक बैठका घेऊन आम्हाला नवीन गुजरात औद्योगिक धोरण २०२० साठी विधायक सूचना देण्यात मदत केली.
 - या धोरणात जागतिक आणि राष्ट्रीय उत्पादनाचा ट्रेंड आणि क्षेत्र लक्षात घेऊन उद्योगांनी मोठ्या प्रमाणात सूचित केलेल्या सूचनांचा समावेश केला आहे.

या धोरणाचे मुख्य लक्ष सर्वसमावेशक व संतुलित प्रादेशिक विकास, रोजगार निर्मिती, पुढच्या पिढीच्या उद्योगाच्या ४.०% नेतृत्वात आहे जेणेकरून भारताच्या माननीय पंतप्रधानांनी ठरविलेल्या "आत्मनिर्भर भारत" च्या दृष्टीत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले जाईल.

- आकडेवारीच सांगते की आपल्या उत्साही राज्यात खूप वेगवान वाढ झाली आहे आणि म्हणूनच गुजरात औद्योगिक धोरण २०१९ ची अनेक वैशिष्ट्ये सुरु ठेवली गेली आहेत. तथापि, काही महत्त्वपूर्ण वैशिष्ट्यात खालील प्रमाणे बदल करण्यात आले आहेत:

1. जोरदार सेक्टर्स:

जागतिक गुंतवणूकीचा कल, एकात्मिक मूल्य साखळी, निर्यात, भारत सरकारची धोरणे, एनआयटीआय आयोग या धोरणांना बळकटी देण्याची गरज इत्यादी गोष्टींसह १५ जोरदार सेक्टरची संकल्पना आखली गेली आहे. जोरदार क्षेत्राचे दोन प्रमुख गटांमध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे. कोर सेक्टर आणि सनराईज सेक्टर. कोअर सेक्टरमध्ये अशा क्षेत्रांचा समावेश आहे जिथे गुजरातकडे आधीपासूनच मजबूत उत्पादन आधार आहे आणि जागतिक स्तरावर आणखी गती वाढविण्याची क्षमता आहे. सनराईज सेक्टरमध्येही अशी क्षेत्रे आहेत ज्यांच्याकडे तंत्रज्ञानात प्रगती करण्याची महत्त्वपूर्ण क्षमता आहे आणि ते शाश्वत आर्थिक विकासास हातभार लावू शकतात. धोरणाच्या भाग म्हणून जोरदार क्षेत्रांना वाढीव प्रोत्साहन दिले जाईल.

कोअर सेक्टर्स	<ol style="list-style-type: none"> 1. विद्युत यंत्रणा आणि उपकरणे 2. औद्योगिक मशीनरी आणि उपकरणे 3. स्वयं आणि ऑटो घटक 4. सिरॅमिक्स 5. तांत्रिक वस्त्रे 6. अॅग्री आणि फूड प्रोसेसिंग 7. फार्मास्युटिकल्स आणि वैद्यकीय उपकरणे 8. रत्ने व दागदागिने 9. रसायने (नियुक्त केलेल्या क्षेत्रात)
सनराईज सेक्टर्स	<ol style="list-style-type: none"> 1. उद्योग 4.0 उत्पादन 2. इलेक्ट्रिक वाहन आणि त्याचे घटक 3. कचरा व्यवस्थापन प्रकल्प 4. ग्रीन ऊर्जा (सौर आणि वारा उपकरणे) 5. पर्यावरणास अनुकूल कंपोस्टेबल सामग्री (पारंपारिक प्लास्टिकचे पर्याय) 6. क्षेत्राची पर्वा न करता 100% निर्यात देणारी युनिट्स

2. भांडवल अनुदान:

जीएसटी लागू झाला असल्याने कंपन्यांना राज्यात विक्री झालेल्या वस्तूंवर “नेट एसजीएसटी” नुसार नुकसान भरपाई देण्यात येत होती. राज्यात वापरल्या जाणाऱ्या वस्तूंच्या कराच्या गणनेत अनेक गुंतागुंती निर्माण झाल्या. म्हणूनच एसजीएसटीकडून प्रोत्साहन-दुवा जोडण्याचा धाडसी निर्णय घेणारे गुजरात हे पहिले राज्य आहे. भांडवलाच्या अनुदानाच्या रूपात राज्यात उत्पादन उद्योग सुरु करण्यासाठी निश्चित उद्योगांच्या १२% पर्यंत भांडवली

गुंतवणूक दिली जाईल. म्हणून, प्रोत्साहन रक्कम आता अधिक अपेक्षित व पारदर्शक असेल आणि यामुळे उद्योगांना जलद निर्णय घेण्यात मदत होईल.

कोणत्याही विशिष्ट युनिटला किती प्रमाणात प्रोत्साहन दिले जाईल यावर कोणतीही मर्यादा नाही. यामुळे राज्यातील मोठ्या गुंतवणूकीला आधार मिळण्यास मदत होईल.

तालुका प्रवर्ग	सामान्य सेक्टर्स	जोरदार सेक्टर्स (15)
प्रवर्ग 1	• एफसीआयच्या १०%	• एफसीआयच्या १२%
प्रवर्ग 2	• एफसीआयच्या ८%	• एफसीआयच्या १०%
प्रवर्ग 3	• एफसीआयच्या ४%	• एफसीआयच्या ६%

- ४० कोटी रुपयाच्या वार्षिक कमाल मर्यादेच्या अधीन १० वर्षांच्या कालावधीत हा लाभ देण्यात येईल.
- प्रतिवर्षी रु. ४० कोटीच्या कमाल मर्यादेमुळे जर पात्र रोख अनुदान १० वर्षांच्या मुदतीत वितरित करता आले नाही तर, अशा युनिटसाठी १० वर्षांचा पात्र कालावधी अतिरिक्त १० वर्षांपर्यंत वाढविण्यात येईल.
- प्रतिवर्षी रु. ४० कोटीच्या कमाल मर्यादेमुळे पात्र रोख अनुदान जर २० वर्षांच्या कालावधीत वितरित केले गेले नाही तर रोख अनुदान एकूण २० वर्षांच्या समान हप्त्यांमध्ये कोणत्याही वरच्या मर्यादेशिवाय वितरित केले जातील.

याशिवाय नवीन उद्योगांना ५ वर्ष वीज शुल्कातून सूट मिळणार आहे.

यासह अन्य राज्यांच्या तुलनेत गुजरात उद्योगांना मोठ्या प्रमाणात प्रोत्साहन देणार आहे.

3. एमएसएमई:

एमएसएमईची व्याख्या भारत सरकारच्या परिभाषेशी संरेखित असेल जेणेकरून एमएसएमई धोरणांतर्गत मोठ्या संख्येने युनिट्स तरतुदींचा लाभ घेऊ शकतील.

घरगुती एमएसएमई जागतिक स्तरावर स्पर्धात्मक बनविण्याच्या उद्देशाने या धोरणात एमएसएमईला प्रोत्साहन देण्यावर भर देण्यात आला आहे. तंत्रज्ञान सुधारित करण्यात, जागतिक स्तरावर स्वीकारलेली प्रमाणपत्रे स्वीकारून त्यांची उत्पादने आंतरराष्ट्रीय स्तरावर वितरित करण्यात सरकार एमएसएमईला पाठिंबा देईल.

- 3.1 भांडवली अनुदान: रु. ३५ लाखांपर्यंत पात्र कर्जाच्या २५% पर्यंत भांडवल अनुदानासाठी एमएसएमई पात्र असतील. याव्यतिरिक्त, जर पात्र निश्चित भांडवली गुंतवणूक रु. १० कोटीपेक्षा जास्त असेल तर युनिट रु. १०लाखांपर्यंतच्या अतिरिक्त भांडवलाच्या अनुदानास पात्र ठरेल.

3.2 व्याज अनुदान: एमएसएमई ७ वर्षे मुदतीच्या वर्षाकाठी ३५ लाखांपर्यंत मुदतीच्या कर्जावर घेतलेल्या ७% व्याज अनुदानास पात्र असतील.

अनुसूचित जाती / जमाती उद्योजक / शारीरिकदृष्ट्या अपंग उद्योजक / महिला उद्योजक / उत्पादन क्षेत्रातील स्टार्टअप यांना १% अतिरिक्त व्याज अनुदान.

याशिवाय, कर्ज मंजूर झाल्याच्या तारखेला ३५ वर्षांखालील तरुण उद्योजकांना १% अतिरिक्त व्याज अनुदान

3.3 सेवा क्षेत्र एमएसएमई: राष्ट्रीय जीडीपीमध्ये सेवा क्षेत्राचा मोठा वाटा आहे. इतर प्राथमिक आणि दुय्यम उद्योगांच्या सोयीसाठी बऱ्याच सेवाक्षेत्र महत्वाची माहिती देत आहे. नवीन गुजरात औद्योगिक धोरण २०२० या सेवा क्षेत्रातील एमएसएमईंना ७ वर्षांपर्यंत वार्षिक ३५ लाखावर ७% पर्यंत व्याज अनुदान देईल, यामध्ये वित्तीय सेवा, आरोग्य सेवा, ऑडिओ व्हिज्युअल सेवा, बांधकाम संबंधित अभियांत्रिकी सेवा, पर्यावरण सेवा इ तयादींचा समावेश आहे
त्याचबरोबर, राज्य मोठ्या उद्योगांसाठी सेवा क्षेत्र धोरणात काम करीत आहे.

3.4 एमएसएमईद्वारे परकीय तंत्रज्ञान संपादन: सरकार प्रथमच परदेशी पेटंट टेक्नॉलॉजीज मिळवण्याच्या ६५% खर्चापर्यंत आधार देईल. (रु ५० लाख पर्यंत जास्तीत जास्त समर्थन) आमच्या जागतिक पातळीवर स्पर्धात्मक बनविणाऱ्या एमएसएमईंची उत्पादन क्षमता वाढविण्यात हे मदत करेल.

3.5 एमएसएमईंना बाजार विकास सहाय्य: राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर एमएसएमईंना त्यांची उत्पादने बाजारात आणण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी, नवीन औद्योगिक धोरण एमएसएमईंना भारतातील प्रदर्शनांसाठी रु. २ लाखांपर्यंतच्या स्टॉल भाड्याच्या ७५% आणि ६०% पर्यंत वित्तीय सहाय्य भारताबाहेर प्रदर्शनांसाठी पुरवेल.

3.6 सौर उर्जा वापरण्यासाठी एमएसएमईंना प्रोत्साहित करणे: एमएसएमईमध्ये रूफटॉप सौर उर्जा वापरण्याच्या प्रक्रियेस सुलभ करण्याच्या हेतूने, युनिट्सच्या वापराच्या मोजणीचे उर्जा चक्र १५ मिनिटांपासून ते सकाळी ७ ते ६ या वेळेत वाढविले गेले आहे. तसेच, एमएसएमईकडून अधिशेष सौर उर्जा खरेदी करण्यासाठी किंमत रु १.७५ / युनिट वरून रु २.२५/ युनिट करण्यात आली आहे.

याव्यतिरिक्त, विद्यमान उद्योग जे सौर उर्जेकडे वळतील त्यांना मुदतीच्या कर्जावर व्याज अनुदान दिले जाईल.

3.7 या व्यतिरिक्त एंटरप्राइज रिसोर्स प्लॅनिंग (ईआरपी), माहिती व दळणवळण तंत्रज्ञान, झेडईडी प्रमाणपत्र, पेटंट फाइलिंग, सर्व्हिस लाइन आणि पॉवर कनेक्शन शुल्क, भाडे सहाय्य इत्यादी गुणवत्तेची प्रमाणपत्रे मिळविण्यासाठी एमएसएमईंना प्रोत्साहन दिले जाईल.

4. **सरकारी जमीन दीर्घ मुदतीच्या लीज तत्त्वावर दिली जाईल:**

राज्यातील समतोल प्रादेशिक विकासाला चालना देण्यासाठी सरकार औद्योगिक उद्योगांना ५० वर्षांपर्यंतच्या बाजार दराच्या 6% दराने औद्योगिक उपक्रमांना (दीर्घकालीन मुदतीच्या पट्ट्यावर) सरकारी जमीन उद्योगांना देणे सुलभ करेल. उद्योगांना जमीन गहाण ठेवता येईल.

5. **समतोल प्रादेशिक विकास:**

राज्यात समतोल प्रादेशिक विकासाला चालना देण्यासाठी सर्व एमएसएमई तसेच मोठ्या उद्योगांना प्रोत्साहन देण्यासाठी संबंधित तालुक्यातील औद्योगिक विकासाच्या आधारे वर्गीकरण केले गेले आहे. औद्योगिकदृष्ट्या कमी विकसित तालुक्यांमध्ये कामकाज उभारणाऱ्या उद्योगांना वाढीव लाभ देण्यात येतील

6. **स्टार्टअपला समर्थन:**

- 6.1 बीज आधार रु. २० लाखांवरून रु. ३० लाखांपर्यंत वाढविण्यात आला आहे.
- 6.2 कमीतकमी १ महिला सह-संस्थापक असणाऱ्या स्टार्टअपसाठी एका वर्षासाठी प्रत्येक महिन्याला रु. २५,००० भरणपोटी भत्ता व प्रत्येक वर्षासाठी रुपये १०,००० प्रति स्टार स्टार्टअपसाठी असणारा भत्ता दरमहा रु. २०,००० करण्यात आला आहे.
- 6.3 याव्यतिरिक्त, स्टार्टअपच्या मध्यम-स्तरीय प्री-सिरीज अ फंडिंगसाठी गुजरात व्हेंचर फायनान्स लिमिटेड (जीव्हीएफएल) अंतर्गत वेगळा निधी तयार केला जाईल. त्याशिवाय स्टार्टअपला अतिरिक्त 1% व्याज अनुदान (म्हणजे मुदतीच्या कर्जावर 9% पर्यंत) मिळेल.
- 6.4 समाजावर लक्षणीय परिणाम असलेल्या स्टार्टअपसाठी रु. १० लाखांपर्यंत अतिरिक्त अनुदान.
- 6.5 राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय मान्यताप्राप्त प्रवेग कार्यक्रमांच्या नोंदणीसाठी प्रत्येक स्टार्टअपला 3 लाखांपर्यंत अतिरिक्त वित्तीय सहाय्य प्रदान केले जाईल.
- 6.6 सॉफ्ट स्किल सहाय्य: प्रतिपूर्ती तत्त्वावर "व्यवस्थापकीय प्रशिक्षण, सॉफ्ट स्किल, मार्केटिंग कौशल्ये, निधी उभारणी, वित्त" विषयी प्रशिक्षण घेण्यासाठी प्रत्येक स्टार्टअपला रु. १ लाखांपर्यंत निधी अनुदान
- 6.7 प्रत्येक स्टार्टअपसाठी रु. १ लाखाचे मार्गदर्शन सहाय्य मान्यताप्राप्त नोडल संस्थांना देण्यात येईल (प्रत्येक संस्थेला जास्तीत जास्त १५ लाख रुपये)

7. **पुनर्वास प्रोत्साहन:**

कोविड -१९ च्या प्रभावात, अनेक उद्योग त्यांचे ऑपरेशन स्थानांतरित करण्याचे आणि / किंवा पुरवठा साखळीत वैविध्य आणण्याचा विचार करीत आहेत. इतर देशांमधून पुनर्वसन करण्याची योजना असलेल्या अशा कंपन्यांना गुजरात विशेष प्रोत्साहन देईल.

8. संशोधन आणि नाविन्य

- 8.1 बळकट औद्योगिक पर्यावरणातील विकासात संशोधन आणि नाविन्यपूर्ण भूमिका महत्वाची आहे. म्हणूनच आम्ही नवीन आर अँड डी संस्थांच्या विकासावर जाणीवपूर्वक लक्ष केंद्रित केले आहे. हे धोरण खासगी कंपन्या / संस्थांना अनुसंधान व विकास आणि उत्पादन विकास केंद्रे स्थापित करण्यासाठी ५ कोटी रुपयांपर्यंतचे समर्थन पुरवेल
- 8.2 कोणताही औद्योगिक उपक्रम / औद्योगिक संस्था / मान्यता प्राप्त अनुसंधान व विकास संस्था / एआयसीटीई द्वारे मंजूर तांत्रिक कोलाज यांना कंत्राट / प्रायोजित संशोधन कार्यासाठी सहाय्य, जमीन व इमारतीच्या किंमती वगळता प्रकल्प खर्चाच्या ५०% पर्यंत विचार केला जाईल, जास्तीत जास्त रु. ५० लाख दिले जातील

9. औद्योगिक पायाभूत सुविधांचा विकास:

- 9.1 धोरणात खासगी विकासकांना राज्यातील खाजगी औद्योगिक पार्क्स स्थापन करण्यासंदर्भात 30 कोटी रुपयांच्या भांडवली गुंतवणुकीच्या 25% दराने प्रोत्साहन दिले जाईल. वानबंधु तालुक्याच्या बाबतीत धोरण रु ३० कोटी पर्यंत निश्चित भांडवली गुंतवणुकीच्या ५०% दराने औद्योगिक पार्क्स स्थापन करण्यास समर्थन देईल. हे औद्योगिक पायाभूत सुविधा निर्माण आणि शेवटच्या मैलावरील कनेक्टिव्हिटी विकसित करण्यास समर्थन देईल. विकासकांना (मुद्रांक शुल्काच्या 100%) आणि वैयक्तिक युनिट्स (मुद्रांक शुल्काच्या 50%) मुद्रांक शुल्क परतफेड दिली जाईल.
- 9.2 क्लस्टरसंना प्रोत्साहन देण्यासाठी, प्रकल्पांच्या ८० % पर्यंतच्या रकमेची उभारणी व रस्ते, कोठार सुविधा, अग्निशमन केंद्रे, भूमिगत उपयुक्तता इत्यादींसाठी औद्योगिक पायाभूत सुविधा उभारण्यासाठी रु. २ कोटी पर्यंतची आर्थिक मदत दिली जाईल. .
- 9.3 औद्योगिक क्लस्टरमधील मजुरांच्या राहणीमानाच्या चांगल्या परिस्थितीसाठी हे धोरण मॅन्युफॅक्चरिंग क्लस्टरमधील डॉर्मिटरी हाऊसिंगसाठी रु. २५ कोटी पर्यंत किंवा ८०% आर्थिक सहाय्य पुरवेल.

10. टिकाऊ उत्पादन:

- 10.1 शून्य द्रव डिस्चार्ज प्लांट्ससाठी रु ७५ लाखांपर्यंत: जीपीसीबीने प्रमाणित केल्यानुसार शून्य द्रव डिस्चार्जद्वारे कमीतकमी ५०% कचरा पुनर्प्राप्ती करणाऱ्या उद्योगांना रु. ७५ लाखांपर्यंत भांडवली अनुदानाच्या ५०% उद्योगांना देण्यात येईल.
- 10.2 स्वच्छ उत्पादन उपायांसाठी सहकार्य: हे धोरण एमएसएमईना फॅक्टरी आणि यंत्रसामग्रीच्या खर्चावर ३५% आणि मोठ्या युनिट्सना फॅक्टरी व यंत्रसामग्रीच्या खर्चावर १०% (जास्तीत जास्त: रु. ३५ लाख) त्यांच्या जागेवर स्वच्छ उत्पादन तंत्रज्ञानाच्या अंमलबजावणीसाठी प्रोत्साहन देईल. विद्यमान प्रक्रिया जसे की कचऱ्या मालाची जागा बदलणे आणि ऑप्टिमायझेशन, पाण्याचा वापर किंवा उर्जा वापर किंवा कचरा निर्मिती कमी करणे इत्यादी

11. सामान्य पर्यावरणीय पायाभूत सुविधा:

- 11.1 सामान्य पर्यावरणाच्या पायाभूत सुविधांसाठी आधार सध्याच्या २५% वरून ४०% पर्यंत वाढवण्यात आला आहे
- 11.2 ग्रीन इस्टेटचा विकास: विद्यमान प्रदूषण करणाऱ्या औद्योगिक युनिट्सच्या हरित औद्योगिक वसाहतीत स्थापना / पुनर्वसन / पुनर्प्रसारण करण्यासाठी रु. २५ कोटी पर्यंत किंवा प्रकल्प खर्चाच्या २५% पर्यंत अर्थ सहाय्य
- 11.3 किमान १० एमएसएमई ने स्थापन केलेल्या एसपीव्ही कॉमन बॉयलर प्रोजेक्टला खर्चाच्या ५०% पर्यंत किंवा रु. २ कोटी पर्यंत सवलती मिळतील..

12. कौशल्य आणि प्रशिक्षण समर्थन:

- राज्यातील विविध क्षेत्रांतील उद्योग व उपलब्ध कामगार यांच्या कौशल्य गरजेत असलेल्या अंतराचे विश्लेषण राज्य हाती घेईल. हे स्थानिक लोकसंख्येला संबंधित कौशल्यांचे प्रशिक्षण देण्यासाठी एक रोडमॅप तयार करण्यात मदत करेल आणि हे अंतर कमी करेल. कौशल्य विकास अँकर संस्था, विशेष कौशल्य विकास केंद्रे, कौशल्य श्रेणीसुधारणा केंद्रे इत्यादींच्या स्थापनेसाठी राज्य वित्तीय सहाय्य करेल. या व्यतिरिक्त हे धोरण प्रति प्रशिक्षण प्रत्येक व्यक्तीला रु. १५,००० पर्यंत कौशल्य वाढीसाठी प्रोत्साहन देईल.
13. राज्यांतर्गत व आंतरराज्य वस्तुंच्या सुलभ हालचाली व निर्यातीत वाढ व्हावी या उद्देशाने राज्य सरकारतर्फे 'गरुड' नावाची एक समर्पित संस्था स्थापन करण्यात आली आहे. या प्राधिकरणाखाली तयार केलेल्या पायाभूत सुविधा उद्योगांना कमी उत्पादन खर्च करण्यास मदत करेल आणि म्हणूनच त्याला इतर विकसनशील अर्थव्यवस्थांच्या तुलनेत स्पर्धात्मक किनार असेल.
14. **औद्योगिक विस्तार ब्युरो** (आयएनडीएसटीबी) द्वारा समर्पित "रिलेशनशिप मॅनेजर्स" यांना सरकार संबंधित सर्व प्रश्नांसाठी आणि मंजूरीसाठी एकच बिंदू म्हणून गुंतवणूकदारांसाठी नामित केले जाईल.
15. **गुंतवणूकदार सुविधा पोर्टल (आयएफपी) - मेगा ऑनलाईन परवानगी:** राज्य एकल विंडो: गुंतवणूकदार सुविधा पोर्टल (आयएफपी) मधून जवळपास ५ लाख अर्जांवर प्रक्रिया केली गेली. इज ऑफ डुइंग बिझिनेस एन्व्हायर्नमेंटला राज्यात अधिक बळकटी देण्यासाठी "मेगा परमिशन" ची एक चौकट तयार केली जात आहे, ज्यास गुंतवणूकदाराने वेगळ्या पद्धतीने प्रक्रिया करण्याकरिता २ वेगवेगळ्या राज्याशी संबंधित मान्यता व अनुपालनांसाठी फक्त एकच अर्ज सादर करावा लागेल.
16. **केंद्रीकृत तपासणी प्रणाली:** पारदर्शकता आणण्यासाठी आणि व्यवसाय करणे सुलभ व्हावे यासाठी केंद्रीय तपासणी यंत्रणेचे कामकाज सुरळीत करण्याची प्रक्रियासुद्धा राज्याने सुरू केली आहे.

17. पाइपलाइन उपक्रम: नवीन प्रकल्प, जे आधीपासूनच अंमलबजावणीच्या विविध टप्प्यात आहेत, ते मागील धोरणासाठी (गुजरात औद्योगिक धोरण २०१५) पात्र असतील. अशा उत्पादन प्रकल्पांना १ वर्षांच्या आत कमिशन करण्याची आवश्यकता असेल आणि नवीन पायाभूत औद्योगिक धोरण २०२० जाहीर झाल्यापासून सामान्य पायाभूत प्रकल्पांना २ वर्षांच्या आत कमिशनची आवश्यकता असेल.